

Önskemål Samverkansprojekt Örnsköldsviks kommun – UmU:

Studieomotiverade elever på högskoleförberedande program

Lärare och skolledning på Samhällsvetenskapsprogrammet på Örnsköldsviks Gymnasium har under en rad år sett en förändring i inställning och motivation hos en del av de elever som väljer programmet. Från att ha varit någon/några enstaka elever per klass som saknat motivation och även uttryckt att de inte vet varför de går i gymnasiet till att utgöra uppemot en tredjedel av vissa klasser, har det här blivit en ökande utmaning. Inledningsvis förklarades detta med fluktuationer mellan årskurser, men i takt med att det här är ett återkommande fenomen växer sig också frågetecknen större, vad det beror på och vad man både som enskild lärare och som skola kan göra för att hjälpa dessa elever, både för deras egen skull, men även för deras klasskamraters skull. Fortbildningar i form av Läslyftet och Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) har givit en del insikter i hur man kan utforma undervisningen för att bättre stötta elever i deras utveckling, men vad göra för/med de elever som inte hittar sin motivation? Ett högskoleförberedande program måste också göra just det, förbereda för högskolestudier, vilket bland annat innebär ett mått av självständighet i ansvaret för studierna enligt skrivningarna i Läroplan för gymnasieskolan (Skolverket 2011)

”Elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat förutsätter att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har.” (s.6)

Lärare strävar efter att uppfylla (bland många andra) de följande av läroplanens (Skolverket 2011) mål:

Skolans mål är att varje elev

- *genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö (s. 12)*

Läraren ska

- *utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sitt lärande (s. 13)*

I Skolinspektionens senaste skolenkät (Skolenkäten 2022) blir medelvärdet för Samhällsprogrammet pedagogers svar på enkätfrågan *Tycker du att ni lärare lyckas få eleverna att tro på sig själva i skolarbetet?* endast 5,3, där motsvarande medelvärde för alla gymnasier i landet som svarat på samma enkät är 6,6. Frågan *Hur ofta lyckas du väcka elevernas intresse för skolarbetet?* får värdet 6,3, där övriga gymnasiers pedagoger landar på 7,1.

Flera av lärarna på samhällsprogrammet har ett intresse av att fördjupa sig i frågan, och tillsammans med andra utforska möjligheter att förbättra strukturer, rutiner och undervisning.

Syftet med projektet är dels att undersöka orsaker till att det finns ett ökande antal studieomotiverade elever på samhällsvetenskapsprogrammet, dels att utifrån intervjuer, litteraturstudier och SKUA (Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) identifiera

undervisningsmetoder som testas med befintliga elevgrupper. Utöver undervisningsmetoder undersöks även relationsskapande och lektionsstrukturer som parametrar att arbeta med.

Målet är att identifiera undervisningsmetoder, relationsskapande metoder och lektionsstrukturer som är framgångsrika med berörd elevgrupp i så måtto att deras motivation för skolarbete ökar. På sikt minska andelen elever som upplevs eller själv beskriver sig som studieomotiverade. Framgångsrika metoder kan spridas till övriga studieförberedande program.

En förstudie har inletts under lå 22/23 där två lärare jobbar med följande aktiviteter:

Inventera utmaningar som finns i nuvarande klasser

Formulera frågor till elevintervjuer

Intervjua elever i syfte att identifiera gemensamma faktorer

Intervjua lärare på samhällsvetenskapsprogrammet i syfte att identifiera strategier som redan används.

Inläsning av litteratur

Genomföra observationer i klassrum med många studieomotiverade elever.

Kontaktpersoner:

Nina Ödmark, rektor Örnsköldsviks Gymnasium Omega

Christin Almström, lärare och VFU-samordnare Samhällsprogrammet

Jacob Lundin, förstelärare Samhällsprogrammet